

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LXI. De Anima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Fallit hæc regula 1. in iis ubi non eadem sed minor ratio subest, etiam si versemur in materia, larè alioquin interpretanda l. L. Julia, 44. §. an & 15. 5. de R. N. Hart. Pist. 2. q. 28. §. 30.

Ratio est, quia tota materia extensionis fundatur in rationis identitate, quæ cessante, cessat extensio: ut dicit Craveta 1. conf. 17. incipit, Quæritur an nobilis. num. 2. Pist. d. loc.

2. Repudiantur extensiones in iudiciis summaris per not. Decii confil. 424. in fin. Rol. d. Vallez. conf. 3. n. 40. & seq.

3. Limitatur in fictionibus juris quarum nulla fit extensio, l. L. Cornelia 28. & gloss. ibid. de vulg. & Pup. substit.

4. In penalibus & odiosis l. 101. ubi Bart. de Cond. & Dem. Bald. in l. 3. C. de H. Inst. add. Jas. in l. cum quidam 19. col. pen. de lib. & postb.

5. Denique locum non invenit in exorbitantibus à jure communi, c. 28. de reg. jur. in 6. l. 14. de leg. l. 64. §. de viro. ff. sol. mat. quod etiam 6. in correctoriis dicendum Jas. lib. 1. conf. 4. n. 11. adeo ut nec ex majoritate & identitate rationis procedat Jas. in Auth. quas att. num. 21. vers. Ex quibus. C. de SS. Eccl. Alex. 1. conf. 28. num. 14. Anton. Capyc. decis. Neap. 155. n. 22. vers. nam licet in correctoriis non fiat extensio. Panorm. in cap. proposuisti 4. n. 11. vers. quod etiam ex identitate rationis extr. de probat. nisi versemur in casu cum agitur de favore publico, ubi etiam jura exorbitantia & correctoria extenduntur ex identitate vel majoritate rationis. Bart. in l. 24. q. 28. n. sol. matr. & in l. 7. C. de Agric. & cens.

IV.

Nulla interpretatio tam larè producenda est ut capriciosam liberalitatem inducat l. 5. de transact. Nec ulla tacita pacta fingere aut extensionem ultra dispositionem facere est interpretis. Mant. li. 6. de conject. ult. volunt. 15. num. 6. ne quidem favore agnationis Bald. in l. Sed & milites. 8. de Excus. tut. Dec. conf. 287. n. 10.

V.

Quando lex deficit omissum ab illa & nos pro omisso habere nec supplere debemus, l. 8. de Publician. in rem act.

Nihil enim juris subversioni aut interuersioni magis comparatum atque legitimum extensiones ad casus omisos, quæ tamen familiares & frequentes sunt juris Dd. inquit Guil. Roncl. de success. ab intest. §. 13. num. 18.

VI.

Amplatio seu Extensio non fit de uno casu ad alium, ubi agitur de præjudicio tertii Bart. in l. illud. C. de SS. Eccl. Dd. in l. non possunt. ff. de legibus. l. à Titio 108. de V. O.

l. quod vero 14. ff. de legib. Arct. in l. moribus. 2. col. 8. de V. & P. substit. & in terminis huius reg. Card. Clem. 1. q. 22. de usur.

CAP. LXI.

De Anima.

Axioma I.

Animæ defectus modicus non facit aliquid quem imprudentem dici, sicut nec corporis defectus modicus facit quem appellari morbosum: Invenit hæc regula locum in testamentis, materia testium & similibus. vid. Bart. in tract. de test. n. 84. in pr. not. Dd. in cap. fin. de corpor. vitiat.

II.

Animæ salutis nemo præsumitur esse immemor. text. in l. ult. C. ad Leg. Jul. repet. ubi Goth. & ceteri. Imol. in l. 1. num. 14. de aq. & aq. pluv. arc. Menoch. 2. præsumpt. 60. num. 2.

Sed hæc præsumptio probationes in contrarium non tollit, l. 1. C. Arb. tut. l. 3. §. 1. de Sc. Syl. l. 4. de inoff. test.

III.

ANIMA pretiosior est corpore Matth. 5. & Luc. 12. cap. sedulo. 38. dist. cap. præcipimus 2. q. 28. n. cap. cum infirmitas 13. propè fin. de pœnitent. & remiss. Cardos. in praxi iudicum, & Advocatorum, verb. Animi, num. 1. & dicit Philosophus lib. 1. de Anima, cap. fin. quod corpus animi causa constitutum est. Alphons. de Narbona lib. 14. gloss. 1. n. 12. c. 1. tit. 2. lib. 6. Recop.

IV.

ANIMA omnibus rebus est præferenda tanquam magis pretiosa, d. cap. præcipimus, l. sancimus 21. C. de Sacros. Eccles. (ubi Bl. Salyc. Jason. Wesenb. 4. conf. 151. l. Deo nobis 56. C. de Episc. & Cler.) Abb. conf. 63. Videtur primo. n. 3. vers. item quis debet magis diligere libr. 1. Tiraquel. de priv. p. cause. in præfat. num. 9. Menoch. de præsumpt. libr. 4. præf. 112. num. 4. & præf. 152. n. 4. Barth. Perett. ad Extravag. ambitiosa, de rebus Eccl. non alien. verb. præterquam. n. 11. p. 178. Bertazol. in repet. l. si quis major 41. C. de transact. num. 12. Mascard. de probationib. conclus. 1171. num. 5. Surd. decis. 196. num. 12. Gutier. in repet. l. nemo potest 55. num. 486. ff. de legat. 1. Cardin. Tuschi. præf. conclus. tom. 1. lit.

lit. A. concl. 333. num. 1. Card. Mantica. de tacitis & ambiguis convent. tom. 2. lit. 13. tit. 28. num. 10. Mari. Antonin. var. resolut. lit. resolut. ult. casu 37. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 935. num. 36. tom. 5. (Carpz. 3. conf. 93. num. 23. & p. 2. const. 21. def. 6. n. 3.)

V.

Ubi agitur de salute animæ, non debent attendi apices Juris, ut ajunt. Tiraq. d. tract. de privileg. p. d. cause. privileg. 164. Cevall. communium contra communes q. 71. num. 1. (& receditur a Reg. Juris Cravetta conf. 282. num. 5.) atque fit extensio ex identitate rationis, gl. verbo Apostolica in l. omnes 7. C. de feriis. Vill. in tract. de extensione leg. rub. de extens. leg. correct. & pœnalis simul. n. 80. Far. fragm. crimin. p. 1. lit. E. n. 207.

VI.

ANIMÆ de salute quando agitur, extensio fit in odiosis, & pœnali- bus, ut per Aym. de antiq. temp. p. 4. §. videamus modo de aliquibus limitationibus. num. 10. Corset. in sing. verbo extensio, il. 2. ante fin. post. num. 23. Tiraq. d. tract. privileg. 161. Cov. de sponsalib. p. 2. cap. 6. in pr. n. 12. Perez. lib. 1. tit. 1. lib. 5. Ordin. pag. 39. Azeved. l. 2. num. 4. tit. 1. lib. 5. novæ Recopill. Villag. d. num. 80. & rub. de extens. leg. pœnal. tantum. nu. 19. Farinac. d. lit. E. num. m. Sanchez de Matrim. lib. 2. disp. 39. n. 5. & lib. 3. disp. 1. num. 8. & in exorbitantibus Aym. d. p. 4. in princip. num. 79. Villag. in rub. de extensione legum. num. 3. in fin. in ult. ampl. Farinac. d. lit. E. num. 109.

CAP. LXII.

De Animo. v. infra

Intentio.

Axioma I.

In iis quæ ab animo alicujus dependent statim dicto asserentis cum juramento, gl. 3. ver. alio. l. in §. de alb. Accurs. in l. 1. verb. non occidendi. C. ad L. Corn. de Sic. Bart. in l. inter omnes. §. rectè nu. 2. ff. de furt. Alciat. de præsumt. reg. 3. præf. 16. Hyp. de Mars. in pract. crim. §. diligenter. num. 109. Gail. 2. obs. 106. num. 5. Masc. de probat. vol. 1. conclus. 94. num. 5.

II.

Ea quæ in animo consistunt aliter, quam per extrinseca probari nequeunt: text. in l. quidam in suo 27. ff. de condit. Insti. Marant. in l. i. potest. n. 42. de acquir. hered. & plerumque ex conjecturis, præsumtionibus &

similitudinibus colligatur, prout prolixè & eleganter docet Menoch. de arbit. jud. quæst. cas. 361. Socin. conf. 28. num. 14. Ea enim quæ in animo sunt occulta, soli Deo nota sunt. Clem. ex. vi. §. rursus de V. S.

III.

Animus & verum factum, non juris effectus in delictis consideratur. l. 18. C. ad L. Jul. de adult. v. infra delict. axiom. 15.

VI.

ANIMUS ab operibus operantis dignoscitur, & talis præsumitur, qualem facta demonstrant, l. 1. §. fin. ff. de dolo. Grammat. confil. 13. num. 2. & 3. & decif. 37. n. 6. Cephal. confil. 75. num. 3. lib. 1. Mascard. de probat. conclus. 95. num. 1. & seq. & concl. 1304. num. 24. & seq. Seraphin. de privileg. juram. privileg. 1. num. 42. vers. & ideo dicitur, Farin. in praxi crimin. q. 89. num. 76. Octav. Glorit. resp. 3. num. 34. Nam licet ex verbis bene dignoscatur animus, & intentio hominis, l. Labeo 7. ff. de supellect. leg. cap. secundò requiris 41. de appellat. Corn. conf. 84. in princip. lib. 3. Grat. resp. 118. n. 25. lib. 1. Alban. conf. 119. & conf. 626. num. 9. Surd. conf. 82. num. 33. & conf. 471. num. 33. Bardel. conf. 29. n. 12. Giurba confil. 51. num. 28. Facta tamen sunt fortiora ad demonstrandum hujusmodi animum, quam verba, l. certum. 6. ff. si certum pet. l. fin. ff. de divort. cap. existimant 12. quæst. 3. cap. dilecti 52. de appellat. l. 5. rat. rem. hab. l. 91. de acquirend. vel am. hered. §. 6. l. de Hered. qual. & diff. Cephal. conf. 77. n. 2. & conf. 96. num. 27. lib. 1. Seraphin. d. privileg. 1. à num. 57. Wesenb. in paratit. de acquirend. vel om. hered. n. 4.

V.

ANIMUS hominis qualis fuerit dignoscitur ex iis, quæ antea, vel post gesta fuerunt, argum. l. sed & Julianus 7. §. pen. ff. ad S. Macedon. l. si servus plurimum 50. §. fin. de legat. 1. & §. parvorum. Institut. de rerum divif. Aym. confil. 20. num. 7. & confil. 210. num. 11. Ruin. conf. 10. num. 10. lib. 5. Cephal. confil. 12. num. 12. & conf. 65. num. 8. lib. 1. Dec. confil. 11. n. 1. in fine, & confil. 283. num. 7. vers. actus. & conf. 336. num. 1. Mascard. d. concl. 95. num. 6. & seq. Ofasch. decif. 71. num. 33. & decif. 90. num. 19. Mantica. decif. 15. num. 1. Afflict. decif. 319. n. 5. Surd. confil. 540. à n. 44. Octav. Glorit. responf. 12. num. 12. Cardin. Tusch. præf. & sic, conclus. tom. 4. lit. I. conclus. 269. n. 30. Rot.